

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки

Факультет (інститут) географічний

Кафедра економічної та соціальної географії

СИЛАБУС

нормативної навчальної дисципліни

ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА

(назва дисципліни)

підготовки _____ **бакалавра**

(назва освітнього рівня)

спеціальності _____ **014 Середня освіта (Географія)**

(шифр і назва спеціальності)

освітньо-професійної програми Географія. Економіка

(назва освітньо-професійної, освітньо-наукової / освітньо-творчої програм)

Силабус ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ підготовки бакалаврів галузі знань 01 «Освіта / Педагогіка», спеціальності 014 «Середня освіта. Географія», освітньо-професійної програми «Середня освіта. Географія. Економіка».

Розробник: Бенедюк В. В., доцент кафедри економічної та соціальної географії, кандидат педагогічних наук, доцент.

Силабус виробничої педагогічної практики затверджено на засіданні кафедри економічної та соціальної географії.

Протокол № 1 від 30 серпня 2021 р.

В. о. завідувача кафедри: _____ Погребський Т. Г.

I. Опис педагогічної практики

Денна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика виду практики
Денна форма навчання	Галузь знань 01 «Освіта / Педагогіка», спеціальність 014 «Середня освіта (Географія)», освітня програма «Географія. Економіка». Освітній рівень – бакалавр	Виробнича педагогічна практика
		Рік навчання – 4
		Семестр – 7
Кількість годин – 150, кредитів – 5		Самостійна робота – 138 годин
		Консультації – 12 годин
		Форма контролю – залік

Заочна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика виду практики
Заочна форма навчання	Галузь знань 01 «Освіта / Педагогіка», спеціальність 014 «Середня освіта (Географія)», освітня програма «Географія. Економіка». Освітній рівень – бакалавр	Виробнича педагогічна практика
		Рік навчання – 4
		Семестр – 7
Кількість годин – 180, кредитів – 6		Самостійна робота – 158 години
		Консультації – 22 годин
		Форма контролю – залік

II. Інформація про керівника практики

Бенедюк Валентина Володимирівна

Науковий ступінь кандидат педагогічних наук

Вчене звання доцент

Посада доцент кафедри економічної та соціальної географії

Контактна інформація benediukvv@gmail.com

Тривалість практики 5 тижнів.

III. Анотація педагогічної практики

Одним із шляхів формування компетентної особистості вчителя є організація педагогічної практики студентів, яка дає змогу поєднати теоретичні знання з практичним їх застосуванням у закладах загальної середньої освіти, мотивує практикантів до постійного розвитку й удосконалення у відповідності до вимог сучасної національної школи.

Пререквізити: Вивчення дисципліни пов'язується із системою знань студентів, сформованих у курсах методики навчання географії й економіки, педагогіки, психології та фахових дисциплін.

Метою практики є підготовка студентів до виконання функцій учителя та класного керівника, до проведення системи навчально-виховної роботи з географії й економіки у закладах загальної середньої освіти; формування у практикантів рис безперервного пошуку, творчості та любові до дітей.

Завдання педагогічної практики: 1. Розвиток вмінь студентів планувати навчально-виховну роботу у закладах загальної середньої освіти. 2. Освоєння бакалаврами навчально-методичної діяльності вчителів географії і економіки, а також – класних керівників. 3. Розвиток у практикантів вмінь організовувати процес навчання у відповідності до основних дидактичних принципів та творчо використовувати засоби, методи, форми організації навчання. 4. Вироблення у студентів навичок конструювати процес навчання у закладах загальної середньої освіти та розробляти і впроваджувати на практиці різні методичні підходи і технології навчання при формуванні знань на уроках та інших формах роботи. 5. Розвиток вмінь бакалаврів організовувати психолого-педагогічні спостереження за учнівським колективом та за окремими учнями. 6. Осягнення студентами шляхів, які сприяють зростанню ефективності навчально-виховної роботи та розвиток здібностей творчо втілювати педагогічний досвід на практиці.

Програмні компетентності педагогічної практики:

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності вчителя географії та економіки із застосуванням сучасних теорій та методів географічної, економічної та психолого-педагогічних наук, із використанням комплексу міждисциплінарних даних, за умов недостатності інформації та невизначеності умов організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 2. Знання й розуміння предметної професійної діяльності та здатність до професійного розвитку та навчання впродовж життя.

ЗК 4. Здатність до письмової й усної комунікації державною мовою.

ЗК 6. Здатність до комунікативної толерантності у професійній сфері, володіння етикою ділового спілкування (учні, вчителі, батьки).

ЗК 8. Здатність до пошуку, обробки та критичного аналізу інформації з різних джерел, до інноваційного мислення, креативності, до генерування нових ідей.

ЗК 9. Здатність до використання знань в практичній діяльності, до адаптації та дії в нових умовах.

Спеціальні (фахові) компетентності (ФК):

ФК 1. Здатність застосовувати набуті географічні, економічні та психолого-педагогічні компетентності для формування в учнів ключових і предметних компетентностей на рівні базової середньої освіти.

ФК 2. Здатність якісно організовувати освітній процес, використовувати різні види і форми навчальної та пізнавальної діяльності учнів, добирати ефективні методики, технології та здійснювати інтегроване навчання.

ФК 3. Здатність до організації безпечного освітнього середовища (зокрема для дітей з особливими освітніми потребами), створення сприятливих умов для кожного учня, залежно від його індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів.

ФК 4. Здатність забезпечувати безпечне проведення краєзнавчої дослідницько-пошукової діяльності учнів у закладах освіти.

ФК 5. Здатність здійснювати виховання на уроках і в позакласній роботі, виконувати педагогічний супровід процесів соціалізації учнів та формування їх громадянської активності.

ФК 6. Здатність до критичного аналізу, діагностики й корекції власної педагогічної діяльності, оцінки педагогічного досвіду.

Спеціальні (предметні) компетентності (ПК):

ПК 7. Здатність відтворювати основні теорії та закони економіки, оцінювати нові відомості й інтерпретації в контексті формування в учнів системних економічних знань, компетентності підприємливості та фінансової грамотності.

ПК 8. Здатність застосовувати базові знання з природничих та суспільних наук у навчанні та у професійній діяльності, системне географічне мислення при вивченні Землі (світу), геосфер, материків і океанів, України, природних і суспільних територіальних комплексів.

Програмні результати навчання:

ПРН 2. *Знає* закономірності розвитку особистості, вікові особливості учнів, їхню психологію.

ПРН 3. *Знає* та *розуміє* принципи, форми, сучасні методи, методичні прийоми навчання географії, економіки/підприємництва та фінансової грамотності в закладах загальної середньої освіти (рівень базової середньої освіти).

ПРН 4. *Знає* та *розуміє* особливості навчання різномірних груп учнів, *застосовує* диференціацію навчання, *організовує* освітній процес з урахуванням особливих потреб учнів.

ПРН 6. *Аналізує* державні стандарти, навчальні програми і підручники з географії та економіки для планування і конструювання основних видів навчальної діяльності з учнями та забезпечення ефективної організації освітнього процесу.

ПРН 7. *Добирає* і *застосовує* сучасні освітні технології та методики для формування предметних компетентностей учнів і здійснює самоаналіз ефективності уроків.

ПРН 8. *Володіє* формами та методами виховання учнів на уроках і у позакласній роботі, *уміє* відстежувати динаміку особистісного розвитку дитини.

ПРН 9. *Здатний* проектувати психологічно безпечне й комфортне освітнє середовище, керуватися в педагогічній діяльності етичними нормами, принципами толерантності, діалогу й співробітництва. *організовувати* співпрацю учнів та комунікацію з їхніми батьками.

ПРН 11. *Знає* зміст, структуру та методичні особливості вивчення

географічних та економічних дисциплін у закладах загальної середньої освіти (на рівні базової освіти), спроможний формувати в учнів цілісну наукову картини світу.

ПРН 16. Знає, розуміє і здатний використовувати рекомендації з методики географії, інтегрованих курсів природничої галузі, економіки/підприємництва та фінансової грамотності, міжгалузевих інтегрованих курсів.

ПРН 17. Уміє забезпечувати охорону життя і здоров'я учнів в освітньому процесі та у позакласній діяльності; демонструє здоровий спосіб життя.

ПРН 19. Дотримується норм академічної доброчесності у процесі навчання і професійній діяльності.

IV. Етапи практики

Бакалаври проходять практику в закладах загальної середньої освіти згідно договорів впродовж 5-ти тижнів. Період практики поділяється на етапи: 1) підготовчий, 2) ознайомлювальний, 3) основний, 4) підсумковий. Методика роботи на кожному з них характеризується такими особливостями:

Етапи	Зміст, основні завдання, тривалість
1. Підготовчий	Підготовчий етап включає 1-й день практики. Дирекція школи спільно з учителем географії та методистом від університету розподіляє практикантів по класах, де вони мають працювати як учителі (проводитимуть уроки географії й економіки) та як класні керівники. Студенти складають детальний план проходження практики на весь її період. Вони ґрунтовно вивчають ті розділи шкільної програми (й відповідно календарного плану), зміст яких вивчатиметься учнями впродовж періоду практики. Опрацьовують також план виховної роботи класного керівника. Бакалаври підбирають наукову, методичну, хрестоматійну літературу та інші джерела, які необхідні їм у процесі організації роботи з учнями.
2. Ознайомлювальний	2-й і 3-й дні практики передбачають ознайомлення практикантів з класним колективом (відповідно до розподілу бакалаврів по класах) та з методичними особливостями роботи вчителів. З цією метою студенти відвідують уроки географії та економіки у вчителів, а також – різні форми навчально-виховної роботи у тому класі, у якому вони виконують обов'язки класного керівника.
3. Основний	Основний етап починається із другої половини 1-го тижня, завершується на останньому тижні практики; передбачає таку роботу: 1. Систематичну підготовку бакалаврів до проведення уроків і виховних заходів (опрацювання науково-методичної, хрестоматійної літератури, підбір засобів навчання тощо). 2. Послідовне вивчення студентами методичного досвіду роботи вчителів географії та економіки, а також – класного керівника. З цією метою практиканти відвідують відповідні форми роботи у педагогів. 3. Проведення студентами уроків та виховних заходів згідно їх

	<p>індивідуального плану. Бакалаври проводять уроки у тих класах, до яких вони прикріплені, а також – і в інших класах (узгоджується з учителем). Загалом практикант має провести не менше 6-ти залікових уроків з географії та економіки. Студенти проводять виховні заходи відповідно до плану роботи класного керівника (один з них заліковий). Керівники практики зі школи та від університету систематично надають методичну та організаційну допомогу студентам, а також роблять аналіз науково-методичного рівня проведених ними занять.</p> <p>4. Бакалаври відвідують уроки та виховні заходи один в одного та беруть участь у їх обговоренні.</p> <p>5. Всебічне вивчення студентами школярів того класу, де вони виконують обов'язки класних керівників, та підготовка інформації для написання психолого-педагогічної характеристики на учнівський колектив.</p>
4. Підсумковий	<p>Підсумковий етап охоплює другу половину останнього тижня практики і передбачає узагальнення і підготовку матеріалів практики до захисту, серед них: індивідуальний щоденник; конспект уроку та виховного заходу; психолого-педагогічна характеристика учнівського колективу; самоаналіз результатів практики.</p>

V. Види (форми) індивідуальних завдань

1. Розробити детальний план проходження практики на весь її період.
2. Опрацювати навчальні програми та календарні плани вчителів географії та економіки. Проаналізувати зміст та послідовність матеріалу, передбаченого для вивчення учнями впродовж практики.
3. Опрацювати план виховної роботи класного керівника (того класу, до якого прикріплений студент).
4. Опрацювати зміст матеріалу шкільних підручників, зосередивши увагу на ґрунтовному аналізі тих розділів, з яких бакалавр проводитиме уроки.
5. Проаналізувати методичне забезпечення курсів та особливості використання різних засобів навчання у процесі формування географічних та економічних знань учнів. Підібрати необхідні засоби навчання для проведення навчально-виховної роботи зі школярами.
6. Систематично опрацювати науково-методичну літературу та відповідні додаткові джерела, які необхідні у процесі організації навчально-виховної роботи з учнями.
7. Впродовж практики готувати власні методичні розробки для проведення уроків та виховних заходів.
8. Систематично вивчати методику роботи вчителів щодо формування компетентностей учнів при вивченні географії та економіки.
9. Регулярно вивчати досвід роботи класного керівника та інших педагогів.

10. Зібрати, систематизувати та узагальнити інформацію, необхідну для написання психолого-педагогічної характеристики на учнівський колектив.

11. Підготувати документацію: 1. **Звіт**, який включає: 1.1. Вступ, що відображає знайомство студента з навчальним закладом, а саме: короткі відомості про навчальний заклад: адреса, кількість учнів та вчителів; директор, учителі географії, економіки, класний керівник (класу, до якого прикріплений студент); характеристики сайту школи (інформативність та дизайн); особливості організації освітнього процесу. 1.2. Ґрунтовний конспект одного з уроків з аналізом кожної педагогічної дії. 1.3. Детальну розробку одного з проведених виховних заходів. 1.4. Психолого-педагогічну характеристику учнівського колективу (матеріали дослідження додаються). 1.5. **Самоаналіз** результатів педагогічної практики. Їх студент відображає орієнтовно за такими напрямками: а) педагогічна практика стала для мене ...; б) для мене було відкриттям...; в) моя самостійність виявилася ...; г) найцікавішим було ...; д) я навчився (навчилась); мої пропозиції 2. Оформити **індивідуальний щоденник** педпрактики.

VI. Оцінювання результатів практики

Зміст роботи	Макс. кількість балів
ОЦІНКА РОБОТИ СТУДЕНТА ВПРОДОВЖ ПРАКТИКИ У ШКОЛІ Виставляється груповим керівником практики від факультету спільно з учителем (географії, економіки) і класним керівником	
1. Теоретична підготовка: знання методики навчання географії й економіки; володіння матеріалом під час проведення уроків та позаурочних заходів.	5
2. Психолого-педагогічна майстерність: педагогічний такт, комунікабельність, емпатійність тощо. 3. Особистісні характеристики: ініціативність і відповідальність самостійність і професійна спрямованість, інноваційність тощо.	5
4. Оцінка проведених уроків (6 залікових по 5 балів): 1 урок 2 урок 3 урок 4 урок 5 урок 6 урок	5 5 5 5 5 5
5. Оцінка виховного заходу (1 заліковий – 5 балів).	5
Сума балів	45
ОЦІНЮВАННЯ ЗВІТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ. ЗВІТ ВКЛЮЧАЄ: 1. Вступ, що відображає знайомство студента з навчальним закладом, а саме: короткі відомості про навчальний заклад: адреса, кількість учнів та вчителів; директор, учителі географії, економіки, класний керівник (класу, до якого прикріплений студент); характеристики сайту школи	2

(інформативність та дизайн); особливості організації освітнього процесу.	
2. Детальний план-конспект уроку з аналізом кожної педагогічної дії, у тому числі допоміжну інформацію, наприклад: оформлення наочних матеріалів, схем, знімків тощо.	10
3. Детальний план-конспект виховного заходу, у тому числі допоміжну інформацію, наприклад: оформлення наочних матеріалів, схем, знімків тощо.	10
4. Психолого-педагогічну характеристику на учнівський колектив. Матеріали дослідження (анкетування тощо) додаються.	6
5. Самоаналіз результатів педагогічної практики. Їх студент відображає орієнтовно за такими напрямками: а) педагогічна практика стала для мене ...; б) для мене було відкриттям...; в) моя самостійність виявилася ...; г) найцікавішим було ...; д) я навчився (навчилась); мої пропозиції	2
Загальне оформлення щоденника.	5
Сума балів	35
ЗАХИСТ ПРАКТИКИ проводиться на факультеті відповідно до розкладу проведення заліку	20
ЗАЛІК включає суму балів: - за роботу студента впродовж практики у школі – макс. 45 б. ; - оцінку звітної документації – макс. 35 б. ; - бали, отримані за захист практики – макс. 20.	100

Політика оцінювання

Політика викладача щодо студента. Систематична робота студента в школі є обов'язковим компонентом оцінювання практики. Практикант повинен вчасно, у відповідності до термінів виконання запланованих видів робіт, виконати всі завдання, передбачені програмою практики. Цьому сприятиме послідовна праця у відповідному навчальному закладі.

Політика щодо академічної доброчесності. Розробка матеріалів у ході практики та підготовка звітної документації є особистим дослідженням та творчістю кожного студента. Тому списування відповідної інформації не дозволяється.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. У студента має бути оформлена вся звітна документація при завершенні практики. Відповідні матеріали практикант захищає у присутності комісії згідно розкладу (залік). Залікова оцінка знижується (на 5 балів), якщо студент без поважних причин вчасно не підготував матеріали, передбачені програмою практики.

Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види діяльності	Оцінка
90 – 100	

82 – 89	Зараховано
75 – 81	
67 – 74	
60 – 66	
1 – 59	Не зараховано (з можливістю повторного складання)

VII. Підсумковий контроль

Практика оцінюється на основі суми балів, отриманих студентом впродовж її проходження та балів, отриманих за підготовку і оформлення звітної документації. При бажанні студента підвищити рейтинг або у випадку незадовільної підсумкової оцінки, він може добрати бали, виконавши певний вид робіт у відповідності до програмних завдань практики. На залік виносяться теоретичні питання, завдання практичної спрямованості, типові педагогічні ситуації, що передбачають творчі відповіді студентів.

VIII. Рекомендована література

Основна

1. Бенедюк В. В. Загальна методика навчання географії: Навчальний посібник. Луцьк: ПП Іванюк В. П., 2020. 165 с.
2. Бенедюк В. В. Методика навчання географії: Методичні матеріали [2-е вид., перероб.]. Луцьк: ПП Іванюк В. П., 2017. 62 с.
3. Бенедюк В. В. Методика підготовки студентів до педпрактики та її організація // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах: зб. наук. пр. / [редкол. : Т. І. Сущенко (голов. ред.) та ін.]. Запоріжжя: КПУ, 2017. Вип. № 52 (105). С. 424 – 430.
4. Бенедюк В. В. Технології організації педагогічної практики студентів: Методичні матеріали. Луцьк: ПП Іванюк В. П., 2015. 40 с.
5. Довгань Г. Д. Інтерактивні технології на уроках географії: Навч. - метод. посібн. Харків: Вид. група «Основа», 2005. 126 с.
6. Кобернік С. Г. Методика викладання географії в школі: Навчально-методичний посібник. Київ: Стафед-2, 2000. 320 с.
7. Ковальова К. І. Методика викладання економіки в школі: навч. посіб. Київ: Ліра-К., 2012. 184 с.
8. Пометун О. І., Пироженко Л. В. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: Наук.-метод. посібн. Київ: А.С.К., 2004. 192 с.
9. Топузов О. М., Самойленко В. М., Вішнікіна Л. П. Загальна методика навчання географії: Підручник. Київ ДНВП «Картографія», 2012. 512 с.
10. Туркот Т. І. Педагогіка вищої школи: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. К.: Кондор, 2011. 628 с.

Додаткова

11. Бенедюк В. В. Красзнавчий принцип у процесі формування географічних компетентностей учнів // Науковий вісник СХУ імені Лесі

Українки. Серія «Географічні науки»: зб. наук. пр. Луцьк, СНУ імені Лесі Українки, 2020. № 1 (405). С. 21 – 25.

12. Бенедюк В. В., Орлова С. І. Технології формування комунікативної компетентності школярів на уроках географії // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах: зб. наук. пр. [редкол.: Т. І. Сущенко (голов. ред.) та ін.]. Запоріжжя : КПУ, 2018. Вип. № 58 (111) – 59 (112). С. 238 – 246.

13. Бенедюк В. В. Методика викладання географії: Самостійна робота студентів. Луцьк: ПП Іванюк В. П., 2018. 27 с.

14. Бенедюк В. В. Особливості використання інтерактивних технологій у процесі формування географічних знань // Науковий вісник СНУ. Серія «Географічні науки»: зб. наук. пр. Луцьк, СНУ ім. Лесі Українки, 2019. № 1 (385). С. 3 – 8.

15. Максименко С. Д. Загальна психологія: Навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2008. 272 с.

16. Туриніна О. Л. Психологія творчості: Навч. посіб. Київ: МАУП, 2007. 160 с.

ІХ. Методичні вказівки та рекомендації

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА КЛАСНОГО КОЛЕКТИВУ

Орієнтовна схема вивчення і написання характеристики класу включає:

1. Загальні відомості про клас. Кількість учнів, з них – дівчат і хлопців. Вік учнів.

2. Структура колективу і взаємини у ньому.

- Актив класу. Його склад, самостійність, роль у житті класу. Чи користується актив класу авторитетом серед учнів ?

- Лідери формальні і неформальні. Активність (активні – пасивні) та колективізм лідерів (колективістські – ізольовані).

- Взаємовідносини у класі (дружний клас – не дружний).

- Окремі угруповання у класі. На якій основі вони утворені. Відносини між угрупованнями та між учнями в угрупованнях.

3. Навчальна робота класу.

- Стан успішності та ставлення до навчання (відповідальне – безвідповідальне).

- Інтерес до знань (підвищений – слабкий).

- Ставлення до окремих предметів (люблять – не люблять).

- Участь у предметних гуртках, факультативах.

4. Громадська робота класного колективу.

- Ставлення до громадської роботи: активність, інтерес, учні виконують доручення під контролем.

- Наявність навичок громадської роботи: вміння планувати,

організовувати, керувати, оцінювати свою діяльність та діяльність однокласників.

5. Суспільно-моральний рівень колективу.

- Обізнаність у поточних подіях у країні та за кордоном.
- Чи читають учні періодичну пресу? Чи дивляться вони телевізор (регулярно – ні)?
- Зміст виховних заходів та активність учнів при їх проведенні: а) високий; б) середній; в) низький.
- Наявність традицій у колективі.
- Кращі моральні якості людського суспільства (відповідальність, сумлінність, патріотизм тощо) характерні: а) для більшості учнів; б) для половини класу; в) не сформовані у більшості учнів; г) властиві лише окремим учням.
- Ставлення до праці.
- Культура поведінки.
- Притаманні повага до оточуючих та тактовність: а) для більшості учнів; б) для половини класу; в) для окремих учнів; г) відсутні.
- Учні ставляться до вчителів: а) з повагою, виконують їх вказівки;
- б) скептично, завдання виконують під тиском; в) не поважають учителів, саботують їх вказівки.

6. Рівень естетичної вихованості колективу. Наявність естетичних знань та естетичних смаків школярів. Їх участь у творчих гуртках.

7. Здібності окремих учнів.

8. **Рекомендації та поради** щодо поліпшення навчально-виховної роботи.

Примітка: При підготовці матеріалів для характеристики учнівського колективу необхідно використати такі методи дослідження: спостереження за поведінкою дітей на уроках, виховних заходах, перервах; бесіди з членами учнівського колективу та вчителями тощо. Слід провести анкетування серед школярів та систематизувати відповідну інформацію. Результати таких досліджень мають бути відображені у характеристиці учнівського колективу, до якої додаються заповнені анкети школярів.

Студент повинен **розробити власну анкету** з метою вивчення психолого-педагогічних особливостей класного колективу. При цьому він може обрати для анкети наведені нижче питання та продовжити їх перелік.

Орієнтовний приклад питань для анкети

Дата заповнення: _____ Клас _____

Прізвище, ім'я: _____

1. Що ти вважаєш найважливішим в школі? _____
2. Який день тижня тобі подобається найбільше? Чому? _____
3. Що тебе найбільше цікавить у школі? _____
4. Чим би тобі хотілося займатися у вільний час? _____
5. Які твої улюблені заняття? _____
6. Що в школі для тебе є найбільш неприємним? _____

7. Як ти навчаєшся ? _____
8. На кого з однокласників за успішністю тобі хотілось би бути схожим (ою) ?
Чому ? _____
9. З ким би ти хотів(ла) сидіти за партою ? _____ Або _____
10. Кого з учнів свого класу ти запросив (ла) би до себе на день народження ? _____
11. До кого з учнів свого класу ти звернешся за допомогою, якщо не зможеш виконати завдання ? _____